

Aanvulling Niet-technische samenvatting

Beoordeling achteraf 20172324-BA

1.1	Titel van het project	1 Algemene gegevens Nieuwe benadering voor chronische ontstekingen, zoals reumatoïde artritis
2.1	Welke diersoorten zijn gebruikt?	2 Gebruik dieren Voor dit project zijn muizen gebruikt.
2.2	Hoeveel dieren zijn gebruikt?	Er zijn in totaal 392 muizen gebruikt. Dit aantal is lager dan aanvankelijk geraamd. Dit komt door verschillende factoren, zoals het gebruik van vervangingen, zoals in het laboratorium gekweekte cellen. Ook zijn er minder experimenten uitgevoerd doordat een diemodel niet goed functioneerde. Bovendien zijn er vanwege de coronamaatregelen minder experimenten uitgevoerd dan gepland. Ten slotte is er minder personeel ingezet op dit project dan verwacht.
2.3	Wat is het werkelijke ongerief dat de dieren hebben ondergaan?	Van deze gebruikte muizen heeft 47% (185) licht ongerief, 38% (147) matig ongerief en 15% (60) ernstig ongerief ondergaan. Het percentage muizen dat ernstig ongerief heeft ervaren, is lager dan verwacht. Dit komt door het relatief hoge gebruik van muizen in experimenten waarbij de muizen voordat ze gedood worden om hun weefsels te bestuderen niet behandeld worden. De muizen ondervinden dan relatief weinig ongerief. Daarnaast is tijdens het project de focus meer komen te liggen op het spondyloartritis model, dat geassocieerd is met matig ongerief. In de spondyloartritis modellen treedt er nieuwe botvorming op. Dit is minder pijnlijk voor de muizen dan de andere reumamodellen. Er zijn minder studies verricht in de reumamodellen die meer pijn veroorzaken in de gewrichten.
3.1	Wat zijn de belangrijkste opbrengsten van het project?	3 Opbrengsten De bevindingen van dit onderzoek hebben ons begrip van de onderliggende oorzaken van chronische ontstekingsziekten, zoals reumatoïde artritis en spondyloartritis, vergroot. Deze inzichten kunnen leiden tot de ontwikkeling van nieuwe en verbeterde behandelingen voor chronische ontstekingsziekten.

4 Nieuwe inzichten

4.1 Zijn er nieuwe inzichten die kunnen leiden tot vervanging, vermindering en/of verfijning?

In dit project zijn vervangingen voor dierproeven toegepast, zoals het gebruik van weefsel van patiënten en gekweekte cellen.

Daarnaast zijn er per proefdier meerdere analyses uitgevoerd, wat heeft geleid tot een vermindering van het aantal benodigde dieren.

De experimenten waarbij ernstig ongerief werd verwacht, zijn geoptimaliseerd om het ongerief zoveel mogelijk te beperken. Hiervoor is een minder belastende meetmethode ontwikkeld. De schuifmaat waar de zwelling van de gewrichten gemeten wordt, werkt heel snel en is zacht aan de pootjes. Hierdoor gaat de meting heel snel en kan de muis weer snel terug in zijn kooi. Bovendien heeft het verstrekken van geweekt voer tijdens de experimenten geleid tot minder gewichtsverlies bij de dieren.

5 In te vullen door CCD

Publicatie datum

29-11-2024

Andere opmerkingen